

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Krecsmárk Endre.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

A szarvasi egyesületek sorsa.

A vidéki társas élet legsúlyosabb fogyatkozása, hogy állandóan előítéletek között vergődik, amely előítéletek a legértékesebb erőket kényszerítik teljesen meddő munkásságra. Nagy elszántság és fanatikus rajongás szükséges ahhoz, hogy valaki nálunk főleg kulturális célú egyesületek létesítésére adja magát. Gazdasági, ipari s kereskedelmi érdekeknek társulás ulján való érvényesítésére még csak összehozhatók valahogy a mi polgáraink. Mert hisz a materiális érdekek ápolása a legprimitívebb kulturájú embereket is nagyon közölről érinti. A szellemi élet fejlesztésére irányuló törekvések azonban selette népszerűtlenekek, mivel ebben a tekintetben szégyenletes módon csekélyek a mi igényeink. A tiszta igazságot konstatáljuk akkor, amikor

azt vágyunk kénytelenek jelezni, hogy a mi községünkben a társadalom egyik osztálya sem táplál magasabbrendű szellemi igényeket. Nálunk a társas élet fő mozgató erői a pokoli veszedelmességű kártya, a durva ösztönöket életre keltő ital s a bárgyu merkantilista érzékre valló külső cicoma. Komikus, de egyszerűs mind megszégyenítő is, hogy a szarvasi tényleges társas életnek, társas mozgalmaknak vezetői és irányítói leginkább az asszonyok. Nem a hölgyek iránti tiszteletlenség nyilatkozik meg ez állításunkban és tapasztalatunkban, de annyi bizonyos, hogy a hol a társadalmi élet elevensége és mozgalmassága az asszonyoknak köszönhető, abban a községben bizonyára nagyon kellemesen lehet mulatni és szórakozni, de az is bizonyos, hogy a szellemi haladás csontjai igen zörögnek. Mert hisz azt mindenki elismeri, hogy a szellemi élet fejlesztésére és irányítására első

sorban mégis csak a férfi nép hivatott. Nöegyletek teaestélyei, kabaret- és élőkép előadásai nagyon látványosak akár a dekolletált ruhák folytán, akár pedig a skatulyákba szoritott hajadonok görögtüzzel illuminált, mindenestre kedves mosolya miatt is, de azt beláthatjuk, hogy ez még nem jelentheti a kulturális élet diadalát. No de hát akkor a férfiak lássanak komolyan ahhoz, hogy közmívelődési intézmények létesüljenek és virágozzanak Szarvason. Itt azonban egy kis bökkenő van. Annyira már előhaladtunk ugyan, hogy kártya mellett estéből negyednap reggelig tudunk fetrengetni, továbbá, hogy politikai nézet eltérések miatt igen ágaskodik bennünk a kaninbál a természet, de mikor szellemi fejlesztést célzó társas intézmény létesítéséről van szó, gömbölyödünk szépen és olyan mélyen alszunk, mint egy hivatalos fakir. De azért mégis létesül olykor nálunk is egy két

TÁRCA.

FIAM NYUGVÓHELYE.

Künn a holtak országában
Van egy kicsiny sir.
Valahányszor rá gondolok,
A lelkem is sir.

Az a hant az okozója,
Hogy emészt a bú,
Hogy ma-holnap még egy gyenge
Szellő is el fű.

Az az oka, hogy fejem már,
Meglépte a dér.
Az, hogy kinos szenvedésem,
Véget soh' sem ér.

Mert a fiam nyugvóhelye,
Az a kicsiny sir;
S, hogy őt fel nem támaszthatom,
Nincs sebemre ír . . .

Forschner Ede.

Gaudeamus-

— Rajz. —

Az étteremben nagy igyekezettel huzzák a füstös ábrázatu legények a szebbnél-szebb magyar nótákat. Mindössze két társaság volt benn Az egyik asztalnál párolgó tea mellett eleven, kacagó leányok ültek kedélyes ifjak társaságában.

A másik asztal valamivel tarkább volt.
Három jóképű magyar atyafi a hizókról

értekezett nagy fontoskodva s beszélgeté sűkhöz két mérges arcu professzor bölongatott helyeslőleg. A társaság hatodik tagja meg a cigányt dirigálta. Napbarnított arcu fiatal földbirtokos, tipikus gentry, kinek szemében ott csillogott a kedélyes magyar ember minden életvidorsága.

Kitörő jókedvével uralta az egész társaságot. Gyakran emelte ajkához a gyöngyöző borral telt poharat s az élet minden savanyúságát megvetve kacagó vidámsággá formálta át a hétköznap szürke tülekedését

A két bosszus arcu professzor irigykodve nézte. Milyen boldog is az, ki lelké megtudja tisztítani a problémákkal teli élet fanyar tépelődéseitől. Mert hisz ki a bölcsőbb ki az okosabb? Az-e, aki az emberi élet rejtélyeit, a lélek szövvényes útvesztő labirintjait kutatja, annélkül, hogy megnyugvást é

Jacobi antinicotin szivarkahüvely elsőrangu gyártmányok.
Jacobi extra szivarkapapir

Kapható Szarvason: Samuel Adolfi könyv- és papíkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdében.

kulturintézmény. Az igaz, hogy eleinte (meglehet, hogy egy álló hétig is) szépen virágzik. Sok lelkes ember neki áll s tolják előre, mint a terhes szekeret. De hamar kifáradnak. A kocsi megreked. Sok mihaszna nézője akad, de a világer nem segitenének. A kocsis kinlódik. Cifrákat káromkodva rá-rá üt az ostornyél boldogabb végével a szegény lovakra. Vagy öt lépést aztán megint előre halad. Végre teljesen be-reked. A kocsis dühösen kapja magát s odahagyva lovat, terhet, szekeret, örökre lemond mesterségéről. Kulturális életünk fejlődése bátran kezét foghat ez idő szerint utcai világításunk tökéletességével. Kérlelhetlenül leron-tani minden előítéletet s életre kelteti minden erővel a magasabb szellemi igényeket, kitartással, nem szünő lelkesedéssel munkálkodni, csakis ez biztosíthatja a helyzet javulását.

K. E.

Képviselőtestületi gyűlés.

Szarvas község képviselőtestülete f. hó 7-én tartá őszi rendes közgyűlését. Az okt. 3-iki hitelesített jkönyv felolvasása után előljárárság bemutatja a Schlick-féle gyár ajánlatát a szarvasi jéggyárra vonatkozólag. Kötelezi magát ebben a gyár arra, hogy a jéggyárat olykép alakítja át, hogy óránként 100 kg. jeget legyen képes termelni. A község a telepet átvettnek nyilvánítsa s fizesse ki a gyár követelését 80 százalék erejéig. Kéri a tanács azt is, hogy a jéggyár addig, míg a beszerzett szén mennyisége tart s vevő akad,

világosságot találja kétségei számára? Vagy inkább az, ki meddő bölcselkedéssel be nem savanyítva egészséges kedélyét, gondtalan vidámsággal, a jelen derűs perceit kihasználva kiáltja: gaudeamus! A vidám leányok csengő kacaja s a cigány felvillanyozó zenéje mintha ez utóbbit bizonyítaná? A fiatal földbirtokos kitörő jókedve kezdi lassankint felmelegíteni a fanyar professzorokat is. Meghódolnak a vigadozó gentry egyszerű életelve előtt s derülő kedélylyel kiáltják: gaudeamus!

A szomorú és vidám zenedarabok élénk hullámzást keltenek kedélyökben. Hangulat hangulatot vált fel s szemek előtt mintha rózsaszínű fátyol ereszkednék alá, hogy eltakarja a borongos árnyakat, lelket emésztő ezernyi kételyét földi létünknek. Fülükbe cseng szünetlen a: gaudeamus. Ugy érzik, hogy bölcsességüket tönkre silányítja az aranykedélyű földbirtokos hangos vigassága. Hiszen ész, erő és akarat kell ahoz is, hogy távol tartsuk magunktól a körülöttünk leske-

a gyár üzemben tartassék. A gyűlés elfogadja a fentieket. A községi előljárárság továbbá bemutatja az 1911-ik évre összeállított költségeloirányzatot, avval, hogy ezen költségeloirányzat ellen sem észrevétel, sem felebbezés nem adatott be.

Dr. Dérczy Ferencz jegyző a költségeloirányzat tárgyalása során indítványozza, hogy a népnevelésügyi kiadásokra felvett 27172 korona áthelyeztessék a közművelődési alappénztár kiadási tételeihez. Indítványozza azt is, hogy vámos utakra megfelelő költségvetés készítettessék. Indítványait nem fogadják el.

Olvastatott Mariházy Miklós szinigazgató kérvénye, melyben az idei szini évad színházi bérének visszautalását kéri. Kollár Lajos és Dr. Mázor Elemér pártoló felszólalása alapján 200 korona visszatérítését határozzák el.

A közbúváhid kibővítésére vonatkozólag a tanács javasolja, hogy kérelem intéztessék az alispánhoz aziránt, hogy egyelőre ne kívánja a vágbúhid kibővítését, mivel az ugy lett átalakítva, hogy egy időre teljesen megfelel a helyi viszonyoknak. Elfogadják.

Simkó Gyula és társai kérvényét olvasták fel, kik azt óhajtanák, hogy az „Árpád köz“ nyitassék meg a kocsi forgalom számára. Dr. Mázor Elemér azt ajánlja, hogy csak a heti piacokon zárassék el. A tanács közegészségi okból nem tartja teljesíthetőnek a kérelmet.

Olvastatott Szeghalom község képviselőtestületének 266 | 1910. kgy. sz. határozata a korcsmáknak szombat estétől hétfő reggolig leendő zárva tartása ügyében. A községi tanács java-

lódó árnyakat s csakis azokat fogadjuk lelkünkbe, a melyek napsugarassá, mosolygóvá teszik az életet. Sirva panaszkodik a hegedű:

„Kalapom szememre vágom,
Mellette hervad virágom.“

Többet ér-e vajjon az élet problémái felett hasztalan tépelődve, csalódásoktól kísértlen szállani sirba, vagy pedig a nyughatatlan elme örökké fürkésző erejét legyőzve az egészséges kedély vidámságával kiáltani még a hervadás előtt, hogy: gaudeamus?!

A multság véget ér. Hangos nevetés és dévajkodás közepett vonulnak ki a terem-ből. Egyrészők még az utezán is hallani véli a cigányzenét s a mámort nyújtó poharak csengését. Más részők azonban csak a mogorva sötétséget látja köröskörül s didegve gyűri fel gallérját a fagyos éji szellő fuvallatára.

—e.

solja hasonló tartalmu határozat hozatalát s nagyon üdvösnek tartaná a vármegyei szabályrendeleti uton való intézkedést ezen a téren.

Néhai dr. Lengyel Sándor virilis képviselő helyébe pótlagul ifj. Litauszky Györgyöt hivatja be. Egy csomó illetékességi ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Törvényhatósági bizottsági gyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor tartotta rendes évi közgyűlését Ambrus Sándor alispán elnöklete alatt a régi szokáshoz hiven, az alispáni jelentéshez elsősorban Achim L. András országgyűlési képviselő szólalt fel, aki szokott vesszőpátióján, a békéscsabai gazdasági intéző személyi pótlékán s a Muzeumegyesület által építendő kulturház kérdésén nyargalódozott. Az első ügynél a csabai urak klikk-rendszerét támadta, a másik kérdésnél Wagner Józsefet gyanusította meg azzal, hogy stromanokkal épített és így saját maga-magát ellenőrizve, nemcsak az építés hasznát, de a műszaki ellenőrzés díját: 6 és fél százalékot tesz zsebre.

A gyanusításokkal telt beszéd nagy felháborodást okozott s Achim Gusztáv csabai községi mérnök, és Varságh Béla, a csabai Muzeumegyesület elnöke higgadt és számadatokkal kimutatott beszéde után mindenki belátta azt a roszindulatot, a mely Achimot e kérdések tárgyalásánál irányítani szokta.

A gyűlés iránti érdeklődés nem volt nagy s délben már annyira megcsappant, hogy 40 embernél több nem volt a gyűlésteremben. Ez a szám délután már 18-ra apadt le.

A parasztpárt dél tájban, a mikor szemmeláthatólag többségben voltak, azt kívánták, hogy a csabai gazdasági intéző személyi pótlékának ügyét vegyék soron kívül tárgyalás alá.

Kivánságuk azonban nem sikerült, mert az elnöklő alispán berekesztette a gyűlést, ami felett a parasztpárt annyira felboszankodott, hogy a déli vonattal hazautazott.

Délután ennek következtében a gyűlés lefolyása sokkal gyorsabb menetű volt és pár felszólalás után csaknem minden tárgynál az állandó válaszmány javaslatát emelték közgyűlési határozattá.

Az iskolák a gyermekszanatoriumért.

A „Gyermekszanatorium Egyesület „Ó Fensége Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt arra törekszik, hogy segítséget nyújtson ama szenvedő, szegény beteg kisdedeknek, akik most évről-évre ezer és ezer számra elpusztulnak kellő ápolás hiányában.

Nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik! Ezen magaslatos feladat érdekében fordul most segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: nemzet nevelőjéhez a gyermekszanatorium kormányzósága.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium engedélye alapján most gyűjtés folyik a tanuló ifjuság körében, hogy a szegény gyermekek szanatoriuma mielőbb megépíthető legyen.

Ezúton is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatorium kormányzó-tanácsa városunk közönségéhez és főleg a tanuló ifjusághoz, hogy néhány fillérrel a gyermekszanatoriumok létesítéséhez hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló ikeket a tanintézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, melylyel a Gyermekszanatoriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani.

Felhívjuk városunk tanuló ifjuságát, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a Gyermekszanatorium vezetőségének törekvését, hogy városunk gyermekszanatoriumi gyűjtése minél-jelentékenyebb legyen!

H I R E K.

— **Halálozások.** Midőn őszi lombhulláskor az, enyészet sejtelve borongó érzéssel tölti el emberi lelkünket, szinte kettőzött vágy ragad önkénytelenül magával élni, küzdeni, legyen bár sorsunk akármilyen méltatlanul is mostoha. Fiatal, ifjasszony, kit a családi élet boldogsága, jó férj és szerető gyermek oly erős kapcsolással fűznek az élethez, a halál, az elmulás könnyörtelen szavára menni kénytelen. Hiába néz vissza mérhetlen fájdalommal az elhagyottakra, nem szabad visszatérnie soha. Hisz az örök törvény, az a szent örök igazság, a mulandóság nem ismer anyát, testvért, gyermeket, de kinek órája üt, mennie kell. Brachna Gáborné szül. Weber Vilma fiatalon, mint 22 éves asszony, hosszúságos szenvedés után, házasságának 4-ik évében jobblétre szenderült. Temegetése okt. 7-én ment végbe nagy részvét mellett. A felgyógyulásba vetett reményét eltemette a mogorva ősz s a megszorodott hozzátartozók fájdalmát már csak egy korán ásott sir

jelzi a halottak néma birodalmában. — Dr. Mázor Elemér helybeli ügyvédet, a szarvasi jogászvilág egyik kiváló tagját súlyos csapás érte. Édes anyja özv. Mázor Józsefné, szül. nagyjeszeni Jeszenszky Antónia hosszúságos betegség után 63 éves korában elhunyt. A halottat Kondoroson helyezték nyugalomra általános részvét mellett.

— **Leányegyesületi gyűlés.** Az elmúlt vasárnap fényesen sikerült előadói gyűlése volt a szarvasi leányegyesületnek. A hallgatók igen szépszámmal jöttek össze s nagy élvezettel halgatták a valóban hivatásos előadó, Dr. Nemes Béla érdekes felolvasását a magyar hirlapírás múltjáról. A magas színvonalú s tanulságos felolvasást lelkesen megtapsolták. Rokonszenvesen fogadta a publikum Balla Jolánka és Péczely Boriska hangulatos zongora-négykezesét. Kedves látvány volt a két üde arcu, bájos leányka ügyes, taktusos előadása. Privler Erzsike monológja oly természetes és oly sikerült volt, hogy valóban meglepte a hozzáértőket. Igen értékes tehetség az előadói pódiumon. Sípos Flóra mélyen megindító énekszámai nagy és őszinte hatást gyakoroltak a közönségre. Része van a sikerben Rohoska Jenő tanítónak, ki gyakorlott zongorakiséretet szolgáltatott az énekszámokhoz. Előadás végén Weinberger Fanny igazgató a virágkultusz meghonosítását indítványozta Szarvason; a közönség nem nyilatkozván erre vonatkozólag határozottan, a végleges megállapodás a legközelebbi gyűlésre maradt.

— **Dr. Zsilinszky Mihály érkezése.** Szarvas község képviselőjének, dr. Zsilinszky Mihálynak jövelete közbenjött akadályok miatt több ízben halasztást szenvedett. Most újabb s remélhetőleg határozott időpont lett megállapítva, nevezetesen okt. 23-án már talán csakugyan megérkezik. Fogadása impozánsnak ígérkezik s tiszteletére hatalmas bankett készül. A szarvasi nők remekművé ezüstkoszort fognak átnyújtani. E művészi becsü ajándék napok óta szemlélhető egyik helybeli ékszerészünk kirakatában.

— **Társas vacsora.** Karancsy János jbirósági jegyző nyugdíjazása alkalmából tisztviselőiársai, barátai és tisztelői az Árpád szállodában f. hó 8-án este társasvacsorát rendeztek. A nagy népszerűségnek örvendő s rajongóan hazafias érzelmű hivatalnokot meleg ünneplésben részesítették a megjelentek. A vacsora kedélyes hangulat

mellett a késő éjjeli órákig tartott. Az ünnepeltre poharat emelt Illés Alajos jbiró, Illyés István adótárnok, Dr. Szlovák Pál, Dr. Glasner Adolf, Dr. Haviár Gyula és többen mindannyian méltatva az ünnepelt érdemeit és barátságát, a közönséggel bánni tudó nemes jó indulatát.

— **A szarvasi nőegyesület f. hó 19-én szerdán délután 3 órakor** rendes évi közgyűlését tartja meg a főgimnáziumi régi épületében lévő dísztermében. Az okt. 8-iki választmány elhatározta, hogy az Árpád-szállóban az idén dec. 31-én nagyobb szabású Szilveszterestélyt rendez.

— **Vásár.** A híres lukácsi vásár megtartására vonatkozólag hírek keringtek, hogy tekintettel a kolerás időkre, vidéki árusok nem vehetnek részt azon. A valóság mindebből csak annyi, hogy a kolerás gácok és általában a komma bacillus gyanúja alatt álló helyek árusai tényleg nem bocsáthatnak Szarvasra máskülönben minden más halandó bátran jöhet hozzánk jó vásárt csinálni. A vásár elég forgalmasnak látszik jöllehet a különféle gazdasági csapások eléggé korlátozzák a vásárkedvet.

— **Öngyilkosság.** Pitonya Márton 87 éves szarvasi napszámos megelegelte földi életét s az elmúlt hétfőn lakásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak, halott volt.

— **Tanítóegyesületi értekezlet.** A szarvasi helyi tanítóegyesületnek ma napra tervezett értekezlete okt. 30-án délelőtt 10 órakor lesz megtartva az iparostanonciskolában.

— **Magyar Staggione Társulat.** A szarvasi szinpártoló közönségnek ismét alkalma lesz elsőrendű műélvezetben részesülni. Kiváló erőkből összeállítva legközelebb községünkbe érkezik a „Magyar Staggione Társulat.“ A műsor felöleli a klasszikus és modern színműirodalom legkiválóbb termékeit. Csak pár kitűnő szerzőt említünk fel. Moliere, Schakespeare, Ibsen, Sudermann, Bataille, Jókai, Dáci, Csiky, Molnár, Lengyel Menyhért stb. A társulat igazgatója könyves Jenő, kinek talentuma és egyéni szeretetreméltósága nagyon is ismeretes. Az előadások iránt már is nagy az érdeklődés.

— **Elsült fegyver.** Vasárnap délelőtt okányi Schwartz Andor fiatal nagybirtokos szerencsétlenül járt. A fiatal földbirtokos a revolverét takarította, amikor elsült a fegyver s a golyó a 6. és 7-ik borda közt hatolt be a testbe. A sérülés súlyos, de nem életveszélyes.

— **Iskolai csengő.** Arról volt szó, hogy a szép új iskola villanyos csengővel szereltesék fel. De mert András és Pál gazda a csengőt csak a csikó és az ökör nyakán tudja jó helyen, az iskola annélkül marad. Minek is a'? Van az iskolánál hat tanító, ki adta el magát egyszerre, hogy „befelé“, jobban hangzik az bármely csengőnél, talán még a Kita-harangnál is. Aki meg este akar bemenni az ott lakó tanítóhoz, hozzon magával egy kis létrát, hogy bekopogtathasson az ablakon, s aki a szolgálával akar beszélni, kiáltson be a rácsos kapun, a szomszédos épületektől visszaverődő hang majd megrezegteti a szolgálakás ablakát, s az majd felkel, ha akaródzik neki, hogy kaput nyisson. Mit szól mindezekhez mérnök ur, mint szakértő. A csengő dolgot talán bevehette volna a költségvetésbe, tudva azt, hogy nálunk másképp nagyon nehéz haladni a korrallal.

— **Mozi.** Nagy meglepéssel tapasztalhatta a szarvasi közönség azt, hogy sok keserves próbálkozás után végre egy kifogástalan moziban lehet része pár hétig. Annyi sok és szép képet láthatni aránylag olcsó díjért, hogy valóban megérdemli a derék tulajdonos a legmelegebb pártfogást. Nagy feltűnést keltenek főleg a gyönyörű színes képekben bemutatott drámai történetek. Minden két napban új és gazdag műsor van.

— **Sorozás.** A sorozás augusztus és szeptember hónapokban a vármegye területén befejeztetett. Összesen 5977 hadköteles volt összeírva, ezekből a fősorozáskor előállott 5397, besoroztatott 1441.

— **A rendezett tanács érdekében,** nagyobb mozgalom indult meg Csabán. Ez ügyben tartandó s többszöri tervbe vett népgyűlést és előtervezetet azonban bizonytalan időre elhalasztották.

— **Hirtelen halál.** A vég minduntalan leselkedik reánk és nem tudhatjuk sohasem, mikor és hol fejezi be földi pályánkat. Szarvasi polgártársunk, Medvegy Pál földmives, dolga után sietett épen, midőn az utcán hirtelen összeesett s meghalt. Az a kis gépezet mondta fel a szolgálatot, melyet úgy neveznek, hogy szív s a mely életünkben is sokszor feldúlja nyugalunkat.

— **Egyházmegyei törvényszék.** A kékési ág. hitv. ev. egyházmegyei törvényszéke okt. 12-én Szarvason szállt ki s délelőtt a főgymn. könyvtári termében a szarvasi egyház presbyteriumának panasza alapján Garai Soma és Pataki János tanítók fegyelmi ügyében ítélkezett s mindkettőt ítéletileg kimondott feddésben és a perköltségek meg-

fizetésében marasztalta. Ugy a vádlottak, mint a közvádló az ítéletben megnyugodtak. Délután a főgymn. tanártermében a kondoroszi egyházi felügyelő választás ellen beadott keresetet tárgyalta s a bizonyítási eljárás folyamán beigazolt szabálytalanság és törvénytelenység alapján a választást megsemmisítette s úgy a kondoroszi egyházat mint a megválasztott felügyelőjét a perköltségek egyetemleges megfizetésében marasztalta. Az ítélet ellen mindkét részről felebbeszítés jelentetett be.

— **Előjárók a tisztviselők ellen.** Szentandrás község képviselő-testülete ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amely alkalommal a jegyzők fizetését 300, a segédjegyzők fizetését pedig 200 koronával felemelték. A határozattal mellett 13-an, ellene 10-en szavaztak. Érdekes, hogy a tiz szavazó, akik a fizetésjavítás ellen szavaztak, az előjáróság tagjaiból kerültek ki.

— **Elkészült munkásházak.** Gádoroson 32, Vésztőn 21, Kondoroson 28 munkásház készült el, amelyeknek felülvizsgálata és átvétele most van folyamatban. Vármegyénkben eddig 223 munkásház épült fel.

— **Hogyha nekem száz torintom volna.** A régi 100 forintosok bevonási határideje lejárt, az még f. év végéig az Osztrák-magyar bank beváltja teljes értékben. November 1-én. túl már az semmi némi értékben nem lesz elfogadva.

— **Szarvason kolerás.** Az elmúlt hétnek egy borongós egü napján alkonyati időben a város külső részén egy zilált külsejű pasas fetrengett az árokban. Nem tudván magáról és a nagy világról, gyómra erősen végezte az antiperisztaltikus mozgásokat. Sopponkodva állották körül „Bizonyosan kolerás szegény“ mondogatták megindultan a samaritánus lelkielűek. Jött azonban a kegyetlen orvos s zordon arccal szólott imigyen „Adta vén lumpja! Annyi a szesz benne, hogy a legjobb akarattal sem lehetne helyet szorítani már a kolerabacillusok számára!“

— **Baromfi kiállítás.** Temesvár országos baromfi kiállítást rendez, mely mindenfelől nagy számmal vesznek részt a baromfitenyésztők s a szarvasiak közül is többen állítottak ki fajbaromfiakat. A szarvasi baromfitenyésztő egyesület megbízásából Placskó István ág. h. ev. lelkész és Huba János tanító vesznek részt a kiállításon, mint a helyi baromfitenyésztők képviselői.

— **Kivándorlás.** Az 1910. évi május hó 1-től 1910. évi szeptember hó 20-áig Békésmegyében 129 utlevél

adatott ki, 210 egyén számára, amelyből Amerikába szölt 77 darab, egyéb helyre 52 darab. A 129 darab utlevél közül kiadatott: Gyulára 40, Békéscsabára 21, Orosházára 19, Endrődre 10, Szarvasra 9, Dobozra 9, Mezőberénybe 8, Békésre 3, Tótkomlóra 3, Békésszentandrásra 3, Ujkigyósa 1, Öcsödre 1, Vésztőre 1 és Kétegyházára 1 darab. A 129 darab utlevelet nyert egyén közül csak 76 tekintendő kivándoroltnak, mivel 53-an tanulmányut, látogatás stb. céljából nyert utlevelet. A kivándoroltak között 83 férfi, 46 nő és 81 kiskorú vegyes családtag volt.

— **Mikor fizetése képtelen a kereskedő?** Furcsa ítéletet hozott a kuria június 7-én „456“ 910 sz. a. Kimondja pedig az ítélet a következőket: Noha a közadós áru-és váltó tartozásai fizetéséhez késedelmes volt, boltbérét csak részben fizette s pénztárnokát többször utasította, hogy számlákra ne fizessen; tekintettel arra, hogy a hitelezők a vagyonbukottnak ismertetett fizetési késedelmét elnézték, a nélkül, hogy ellene a megtámadott jogcselekmények időpontjában végrehajtást foganatosítottak, avagy csak kértek volna is, e tényekből nem lehetett megállapítani, hogy az üzletet tovább folytató közadós a megtámadott jogcselekmények idejében fizetéseit már megszüntette.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kupai Kovács Zs. urnak Nagykőrös. Meleg üdvözlét. Köszönet a théma-adásért Reméljük, hogy legközelebb megint lesz szerencsénk?

K. Sándor. Az ígért cikket nehezen várjuk.

F. Ede. Nem rójuk fel hibául a vers alaki fogyatkozásait. A tartalomban megnyilvánuló nemes érzelem méltóvá teszi arra, hogy e pár sorral is szerény emléket állítson annak, kit versében oly vigasztalhatatlan keserűséggel sirat meg.

Értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy készítek izléses kivitelben sirkoszorukat. A közeledő halottak napjára mindenki gyári áron beszerezheti **koszoru** szükségletét nálam. A koszoruk árai: —80, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 korona. Kérem az igen tisztelt közönséget, hogy a koszorukat már most megtekinteni szíveskedjék.

Tisztelettel

Dr. Faragó Mórné

II. ker. 76 sz.

Nyílt-tér.*)**Ismételt nyílt panasz.**

Nagyméltóságu

Dr. Székely Ferencz

m. kir. igazságügyminiszter úrhoz.

Kegyelmes Uram!

Nem nyughatom meg abban, hogy a szarvasi járásbiróságnál *tudatosan jogszerű követelés nélkül elárverezték a birtokomat.* A tulajdon szentsége ellen oly páratlan merénylet, amelyet vagyoni viszonyaim rendezésével megbízott áruló ügyvédem *Dr. Salacz Aladár* reábirására, *Dr. Fischhein Soma* és *Dr. Glasner Adolf* csendes társakkal szövetkezve, *Schabatka Mihály* és *Illyés Alajos* velem haragban — perben álló járásbirák elkövettek — még nem történt soha.

Hogy 600 holdas 350 ezer korona értékű birtokomat 100 ezer koronával értékén alól, orgazdájuk *Spitzer Bernát* kezére játszassák — a törvényes szabályokat ellenem valósággal betörőszerszám gyanánt alkalmazták. *Dr. Salacz Aladár* által megbízásomból beváltott, prolongált, kifizetett tartozásokra több ízben árverést tűzve, az orosházi járásbiróság Nagyméltóságod által elrendelt delegációjának elébe vágva — birtokomat néhány kísérlet után hamis uton ellicitálták. Védekezésemben, árverés megszüntetési kéréssem tárgyalásának az árverés utáni időre kitűzésével, a katalacserével mindenkép megakadályoztak.

Minden renden keresztül gázolva, ellenem rendszeres aknamunkát folytattak, károsításomra, még sikkasztókkal is paktáltak.

És mindezen sérelmekre „das ist des Bösen Fluch, dass es weiter Böses gebahren muss“ más orvoslátot nem nyertem, mint azt, hogy nevezett járásbirák „szabálytalanságnak“? minősített összejátszásukért megdorgáltattak; ezt azonban vagyonomból való kiforgatásért elégtételnek nem tekinthetem. A szabálytalanságban fogant árverést a nagytekintetű nagyváradi kir. tábla *Fekete József* kir. táblai bíró ur előadásában helybenhagyta, miután eltekintett attól, hogy azt perben álló elfogult bíróság fogantatosította, valamint eltekintett attól is, hogy az eljárás alapját képező követelés ki van fizelve eszerint tehát azért, mert oly rendelkezés hogy kifizetett követelés kielégítésére árve-

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

rés nem fogantatosítható, a semmisségi okok közzé nincs felvéve. Kár, hogy a paragrafusok szerkesztésekor nem gondoltak erre.

És hogy az előbb idézett költői mondás teljes diszében pompázzon, *Dr. Salacz Aladár* nyílt ügyvédi bűntényének elsimitásában — miután cselekményeivel B. T. 482. §-át szinte ideálisan kimerítette — *Liszy Viktor* gyulai kir. ügyész urtól kezdve, *Hubay Lajos* kir. törvsz. bíró ur elnökletével a gyulai vádtanács, valamint nagyváradi kir. tábla vádtanácsa a részrehajlásnak nem mindennapi példáját statuálták.

Ily Égbe kiáltó eltévelyedések a jogszolgáltatás egise alatt még nem történtek s annak minden kétségen felül álló reputációjával meg nem férhetnek. Tisztes érdekeim védelmében az örök igazság iránt tartozó kötelességem, hogy mindezeket a nyilvánosság ítélszéke előtt felderítsem.

Nagyméltóságodtól, mint a jogszolgáltatás hivatott örétől, legmélyebb tisztelettel, az elmondottak valóságáról okmányyszerű meggyőződés megszerzését és annak alapján megfelelő intézkedések megtételét kérem.

Legmélyebb tisztelettel Nagyméltóságodnak

Békés Szarvason, 1910. október hó 14-én

alázatos szolgálja

Lusztig Miksa.

2523/1910. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szarvasi Gazdák és Iparosok Szövetkezetének ifj. Benczur János végrehajtást szenvedő elleni 1360 korona tőkekövetelése és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék, illetve a szarvasi kir. járásbiróság területén levő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 6429 szíjkyben felvett 832—833 hrszámú beltelkes házra az árverést 884 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. évi november hó 5-ik napjának d. e. 9 órákor** a szarvasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, de a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333 I. M. számú rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy

az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1910. évi augusztus hó 8-ik napján.

MÉSZÁROS s. k.
kir. járásbíró.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy özv. Csapóné házában Deák Ferencz- és gróf Csáky Albin utcai sarok házában a mai kor igényeinek megfelelő

Úri és férfi szabó

üzletet nyitottam.

Ahol öltönyöket a legutolsó divat szerint pontosan készítek. Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Grajeziár István
uri és férfi szabó.

1—5

A t. cz. közönség b. tudomására adom, hogy Waldner Ignác ur 30 év óta fennálló épületfaüzletét a mai napon átvettem és azt

VALDNER IGNÁC

utóda

Donner Árpád

cég alatt tovább folytatom.

Amidőn a régi céggel szemben tanusított jóakaratot és bizalmat új cégemre is átruházni kérem, szives tudomásra hozom, hogy *épületfa* kereskedésemet még *tűzifa- és szén-eladással* bővítettem ki és minden igyekezettel azon leszek, hogy pontos lelkiismeretes kiszolgálás és mérsékelt árakkal állandó vevőimnek teljes megelégedését megnyerjem.

Nagybecsű támogatást ismételtlen kérve, madarok

kiváló tisztelettel

2—3

Donner Árpád.**Hirdetmény.**

Szarvas nagyközség alólírott előljárássága felhívja az 1888. 1889 és 1890 években ssületett idegen állítás kötelesek figyelmét, hogy az 1911 évi sorozás végett folyó év november havában a katona ügyi jegyzői irodában annál is inkább jelentkezzenek. mert az elkésettéket a törvény értelmében a legszigorubbban fogják megbüntetni.

Szarvason, 1910 évi október hó 7 napján.

Az előljárásság nevében:

Jeszenszky
jegyző.

Kovács János
bíró.

Rendelés szerűen

készült

mindenfajta

felső kabátok
téli kabátok
városi bundák
gazdasági bundák
szalon öltönyök
fiuruhák
angol sacco öltöny

Elsőrangú szabás és munka jutányos árak

DEUTSCH F. KÁROLY ES TÁRSA

férfiszabóknál

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. szám.

23-52

Mindenkit érdekel?

Tisztelettel hozom szíves tudomására a mélyen tisztelt nagyközönségnek, hogy a mai modern kornak megfelelő formában nagyvárosi mintára oly étkezdét nyitottam, hol bárki igényeinek megfelelőleg étkezhet, Alapelvelem a pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Kivánatra megrendelés szerűen úgy ebédet, mint vacsorát házhoz is szállítok. Különleges étételeket délutáni vacsorákhoz készséggel készítek. Előfizetők (abonensok) előnyben részesülnek. Rendeléseket a mai naptól fogva már elfogadok e hó 15-ére. Polgári étkezdémet II. ker. Gróf Csáky Albin-utca 234. szám alatt nyitom meg (Sárkány-féle házban).

Szíves pártfogását kérem az igen tisztelt nagyközönségeek

Kiváló tisztelettel
Bracsok Zeuzsika.

2-3

Kiadó.

Kossuth utca 44. szám
alatt egy butorozott szoba
o o kiadó. o o

Fióközlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

Van szerencsém értesíteni, hogy

Mű- és selyemfestő vegyészeti ruha tisztító intézetemet

ujonnan, villany és gőzerőre a legújabb gépekkel rendeztem be, ami által olyan kellemes helyzetbe jutottam, hogy a ruhafestészetet és a ruhatisztításokat az eddigi áraknál jóval jutányosabb árak mellett és a legmagasabb igényeknek is megfelelőleg, a legszebb kivitelben készíthetem el.

Amidőn ezeket b. tudomására adni bátorkodom, további b. pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Moldvay István

első orosházi mű- és selyemfestő
vegytisztító intézet tulajdonosa.

Fióközlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

5-10

Fióközlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

Fióközlet: Szarvason, Bazár-épület 1. szám.

Eladó motorok.

Két alig használt motor eladó, egyik 20, másik 30 lörös. Üzemben megtekinthető. Cim a kiadóban.

Német nyelvből

alapos oktatást ad Weinberger János nyugalmazott tanító, II. kerület Szent István Király-utca 306. sz. 4—4

Szép Márton

műórás a Buck-féle házban óra-javító üzletet nyitott.

Kéri a jószívűek pártfogását, mert dolgozni akar s ha munkát nem kap nyomorék lábaival elpusztul.

Haviszket

akinek étel-nappal szüntelenül viszketése van s nyugalmát, alását és sokszor társadalmi életét veszélyezteti, az sa nálatra mentő. Ambr ez csak bőrlétre mutat, mégsem lehet ezidig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapok óta át ezen lapján szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megörve, keptelek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pont a képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vaka ó ujját önkívületi erővel meghoztatja. Ez rendszeren a kezdete s a szabályos viszketés kezdete. Ez rendszeren a kezdete s a szabályos viszketés kezdete. Ez rendszeren a kezdete s a szabályos viszketés kezdete.

Zucker szabad, 35-os gyógyszappanja a leghathatósab s legnépszerűbb a 2 kor. 50 fill.
Zucker szabad, 15-os gyógyszappanja, hatásátban s mértékben a legújabb. Da abja 1 kor.
 Ehhez való Zucker-krém (zsirtalanító) a bőrkeménykedést győzi. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., két tubus 1.25 kor.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

Globus

Fémtisztító kivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fémtisztítószer

MAZURA VILMOS

cserepkályhái a legjobbak

Kapható:
SZARVASON
az Árpád szállodával szemben.

Javításokat
jutányosan
5-10 elvállalok.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönség nagybecsü tudomására adni, hogy a csabai-uton, a Grexa-féle téglagyár melletti **gőzmalmunkat** ujonnan a legújabb hengerekkel, dara és derce tisztító gépekkel, rentábel nemzeti buza tisztítókkal és a legújabb szerkezetű sikszitákkal felszereltük és átalakítottuk. A műalmi sikszitákon, dara és derce tisztítókon 0-8 osztályba tetszés szerint osztható, kereskedelmi liszt őrlését ugyan olyan várnak mellett, mint Szarvason bármely malomban elvállaljuk, minden őrlőnek a lisztjét és a korpáját visszamérjük, a teljes súlyt kiadjuk és felelünk, hogy semmiféle visszaélés nem történik.

Üszkös, vagy bárminemű piszkos, magos búzát koptatóink teljesen kitisztítják.

Liszt, korpa, mindennemű kukorica és árpa dara kisebb és nagyobb mennyiségben kint a gőzmalomba ugyszintén a társtulajdonos Meitner Sománál a Beliczey-uton levő üzletében jutányos áron bármikor kapható.

Törekvésünk szolid és pontos kiszolgálás mellett az igényeket minden irányban kielégíteni, minden gazdát egyenlően érdeklő vállalatunk támogatását kiérdemelni.

Készséges szolgálatunkat ajánlván maradunk

5-5

teljes tisztelettel

Hanzus és Meitner.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy helyben özv. Leszich Kálmáné óras és

ékszerész üzletét átvettem

a Réthy-féle házban s a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. Elvállalok szakmámba minden előforduló különleges és közönséges órajavításokat u. m. Gramafon, Időjelző, ütő és ébresztő zsebórákat, továbbá ékszer és látszer javításokat a legjutányosabb áron vállalom, minden rendes vevőmnek a villamoscsengő kezelését díjtalanul végzem. Kérem a nagyközönség szives támogatását.

Tisztelettel

özv. Leszich K. utóda

Schäger János

műórás és ékszerész.

VÉDJEJY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGJOBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

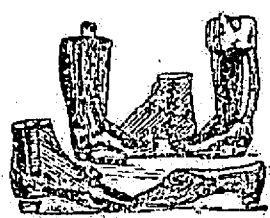
Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitünő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitünő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

2 1-25

Kapható: Fletenik Jánosné urnőnél Szarvason.

Czipész üzlet

Fiók Gyoma. SZARVAS. Fiók Kondoros.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam.

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfűzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbatétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

**Nagysád
imádom
Önt!**

Jó meghallgatom és elhiszem ha vesz azokból az illatszerekből melyek LITAUSZKY PÁL fodrász üzletének kirakatában láthatók.

Használt szőlő karó

szabadkézből

jútányos áron eladó.

— Cim a kiadóban. —

Azonnali szállításra:

I-ső rendű bükkhasáb tűzifa 166 kor.-ért
II-od oszt. vegyes dorong és hasábfa . 146 kor.-ért
kapható 10.000 klg.-ként a szarvasi állomásig fúvar-
díjmentesen szállitva

Seidner Bernát és Fia
fatermelési cégnél
BERZOVA Arad megye.